

ÅRSRAPPORT 2017

UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

ÅRSRAPPORT 2017

Innhold

I.	Styrets beretning.....	2
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	4
III.	Årets aktiviteter og resultater	4
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	6
V.	Vurdering av framtidsutsikter	7
VI.	Årsregnskap.....	7

I. Styrets beretning

Utviklingsfondet for skogbruket skal fremme forskning, utvikling, informasjon og opplæring innen skogbruket. Fondet prioriterer anvendt FoU-virksomhet med klare problemstillinger og mål, samt tydelig forankring i skognæringen. Fondet gir også stipend til studier i utlandet.

Utviklingsfondet for skogbruket ble opprettet ved Kgl. res. av 25.02.77. Bakgrunnen for opprettelsen av fondet var at man kunne få opphevet ordningen med refusjon for bensinavgift ved bruk av motorsag i skogbruket. Etter avtale mellom Finansdepartementet og Skogbrukets Arbeidsgiverforening fra september 1976 skulle skogbruket ha kompensasjon for dette ved en statsbevilgning til utviklingstiltak.

Fondets midler forvaltes av et styre på fem medlemmer som fastsettes av Landbruks- og matdepartementet. If vedtektene § 3, oppnevner Landbruks- og matdepartementet to medlemmer med varamedlemmer. De øvrige medlemmer med varamedlemmer oppnevnes etter forslag fra Norges Skogeierforbund, Skogbrukets landsforening og NORSKOG. Styrets leder oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet blant styrets medlemmer.

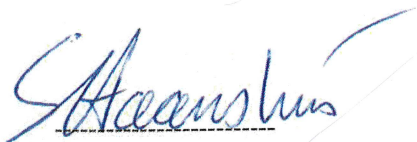
Sjur Haanshus, Skogbrukets Kursinstitutt (Skogkurs), er leder for fondet. Beate Løken, Landbruks- og matdepartementet, sitter som observatør og Jørn Lileng, Landbruksdirektoratet, har sekretariatet.

I 2015 oppnevnte Landbruks- og matdepartementet styret for en ny fireårs periode.

Styret i perioden 2015-2018:

Hovedmedlem	Vara	Oppnevnt etter forslag fra
Sjur Haanshus - leder (SKOGKURS)	Eva Skagestad (SKOGKURS)	Landbruks- og matdepartementet (LMD)
Merete Larsmon – nestleder (Fylkesmannen i Sogn og Fjordane)	Kjersti Kinderås (Kystskogbruket)	Landbruks- og matdepartementet (LMD)
Berit Sanness (Mjøsen Skog)	Nikolai Astrup Westlie (SL)	Skogbrukets Landsforening (SL)
Nils Bøhn (NSF)	Thomas Husum (NSF)	Norges Skogeierforbund (NSF)
Erling Bergsaker (NORSKOG)	Yngve Holth (NORSKOG)	NORSKOG

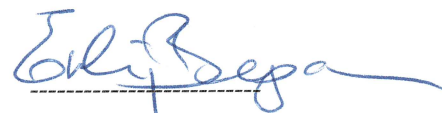
Oslo, 8. mars 2018.

Sjur Haanshus (leder)

Merete Larsmon

Erling Bergsaker

Nils Bohn

Berit Sanness

Jørn Lileng (sekretær)

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- I 2017 ble det *bevilget* 3 500 000 kroner over kapittel 1149 og post 51, til Utviklingsfondet for skogbruket.
- Fondets bokførte kapital pr 31.12.17 var 13 198 814 kroner.
- Resultatet for 2017 var 1 208 420 kroner.
- Renteavkastningen i 2017 var på 53 289 kroner.
- Fondets totale ansvar (bevilget og ennå ikke utbetalt) pr 31.12.17 var 13 198 000 kroner.
- Fondets disponible kapital (bokført kapital fratrukket bevilgede tilskudd som ikke er utbetalt) var per 31.12.17 på 814 kroner.
- I 2017 innvilget styret 10 *nye prosjekt* med en tilskuddsramme på 3 789 000 kroner
- I 2017 ble det *utbetalt* 2 001 022 kroner til prosjekter og stipend.
- I 2017 ble det *inntrukket* 351 478 kroner.
- *Sekretariatet* belastet fondet med 277 549 kroner i 2017.
- Utgifter til *styrehonorar, møter og reiser* utgjorde 66 298 kroner i 2017.
- Bevilgningen til fondet for 2018 er på 3 523 000 kroner, slik at pr 01.01.18 er *fondskapitalen* 16 721 814 kroner og *disponibel kapital* 3 523 814 kroner.

Fondets vedtekter og retningslinjer ligger tilgjengelige på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet (www.landbruksdirektoratet.no), under 'Eiendom og skog'. Her ligger også generell informasjon om fondet, årsmeldinger, søknadsfrister og prosjektoversikt. For tildelingen i 2017 hadde fondet en nyhetssak som presenterte prosjektene som fikk støtte.

III. Årets aktiviteter og resultater

I 2017 ble det holdt tre styremøter. Det kom inn totalt 21 prosjektskisser til fondet. Søknadsbeløpet utgjorde 9 429 000 kroner med en total kostnadsramme på 24 943 000 kroner. 13 av skissene gikk videre til full prosjektsøknad, og 10 av disse ble innvilget på styremøte i desember, med en totalramme på 3 789 000 kroner (tabell 1). Pr 31.12.17 hadde fondet pågående 27 prosjekt (tabell 2). Syv prosjekt ble slutført i 2017 (tabell 3). Tilsagnene blir ofte delutbetalt over hele prosjektperioden, som normalt er fra ett til tre år. Minst 25 prosent av tilsagnet holdes tilbake til sluttrapport og -regnskap er godkjent.

Tabell 1. Nye prosjekt innvilget i 2017 med oppstart fra 2018.

Tittel	Ansvarlig	Slutføring	Tilsagn
Bedre frø til furuskogbruket	Skogfrøverket	2018	597 000
Plantekvalitet og etableringsevne - oppfølgingsprosjekt	NIBIO	2018	100 000
Kostnadsfordeling av private veier	NORSKOG	2020	132 000
Andre takstomdrev med arealbasert lasertakst – mulighet for gjenbruk av prøveflatedata	NMBU	2020	455 000
Evaluerer av fjernanalysedata som forhåndsinformasjon ved MIS-kartlegging etter NiN	NMBU	2020	500 000
Bæreevneklassifisering for skogsbilveier	NSF	2019	455 000
Lukkede hogster - hvor godt har de fungert?	NORSKOG	2019	500 000
Tynning - skogproduksjon og lønnsomhet med og uten tynning i gran og furu	NIBIO	2018	400 000
Bruk av droner for kartlegging av ungsogpleiebehov	Mjøsen Skog	2019	350 000
Forbedring av volumfunksjoner ved hjelp av hogstmaskinmålinger	NIBIO	2018	300 000

Tabell 2. Pågående prosjekter pr 31.12.2017.

Tittel	Ansvarlig	Slutføring	Tilsagn
Gjødsling av skog: effekter på volum, biomasse, karbonbudsjett og økonomi	NIBIO	2018	440 000
Sporløs kjøring	SKOGKURS	2018	400 000
Kompetanseutvikling i kystskogbruket	Allskog og Skognæringa Kyst	2018	300 000
VVS - vann, veier og skogsdrift	NIBIO	2018	350 000
Skogproduksjon og forvaltning av sitkagran i Norge	NIBIO	2018	300 000
Utvikling av VSYS Virkeshandel	Glommen Skog	2018	500 000
Granforedling på Vestlandet	NIBIO	2018	500 000
Langsiktige økonomiske effekter av beiteskader	NORSKOG	2018	375 000
Konsekvenser og kostnader av et ineffektivt skogsveinett	NIBIO	2018	400 000
Bilddata fra droner og fly i skogbruksplanleggingen	NORSKOG	2018	400 000
Skogkulturøkonomi	NORSKOG	2018	550 000
Plantekvalitet og etableringsevne: snutebiller og næringsstatus	NIBIO	2018	475 000
Skogbehandling for økt volumproduksjon i gran og furu	NIBIO	2018	165 000
OPTIKOM - Drift til sjø	NIBIO	2018	500 000
Utenlandsstipend til Finland	NMBU	2018	70 000
Grøfting etter hogst på skogsmark	SKOGKURS	2018	375 000
Overvåking av nøkkelbiotoper ved bruk av fjernmåling	NSF	2018	325 000
Fjellskoghogst - er dette en bærekraftig hogstform eller en suksessiv utarming av fjellskogen	NORSKOG	2018	595 000
Virkeseksport og virkesmåling - kan vi redusere risikoen?	NORSKOG	2018	320 000
Snutebilleundersøkelsen 2017	NIBIO	2018	330 000
Variabel dekktrykk (CTI) for tømmerbiler - driftssikkerhet og effekt på tilgjengelighet	NIBIO	2018	350 000
Bruk av Landskogtakseringens data for kostnadseffektiv planlegging i skogbruket	NORSKOG	2018	300 000

Gjødslingsforsøk i skog med aske og nitrogen	NIBIO	2018	150 000
Aldersuavhengig bonitering ved bruk av høydemåling med flybåren laser	NIBIO	2018	350 000
Nøyaktigheten på bestandsdata i skogbruksplanen	NMBU	2019	490 000
Verknad av hjortebeiting i plantefelt og ung produksjonsskog av gran og furu	NIBIO	2019	590 000
Epigenetikk inn i skogbrukets planverktøy	NIBIO	2019	500 000

Tabell 3. Slutførte prosjekt og stipend i 2017.

Tittel	Ansvarlig	Tilsagn
Toppskader og stammekvalitet i unge granbestand	NIBIO	600 000
Tiltak i tett eller forsømt skog - ny veileder	Skogkurs	350 000
Beskyttelse av små granplanter mot gransnutebiller	UiO	200 000
Reduksjon av kostnader innen videretransport II	NIBIO	175 000
Råte i granbestand 20 år etter selektiv hogst	NIBIO	375 000
Alternativ sporskadeoppretting	NORSKOG	60 000
Utenlandsstipend til Oregon State University, USA	NMBU	70 000
Utenlandsstipend til Yale University, USA	NMBU	23 000
Utenlandsstipend til Laval University, Canada	NIBIO	39 000

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Det er avholdt tre styremøter i 2017. Møtene har vært forberedt av sekretariatet hos Landbruksdirektoratet. Landbruks- og matdepartementet kan stille med en observatør på møtene. Styret er sammensatt av representanter fra Skogbrukets Landsforening, Norges Skogeierforbund, NORSKOG og offentlig skogforvaltning.

I første styremøte (mars) behandlet styret årsrapport og regnskap, samt foretok en gjennomgang av slutførte prosjekter og prosjekter som hadde fått utsettelse samt pågående prosjekter. Styret har delegert til sekretariatet å gjøre en fortløpende vurdering av prosjekter som skal sluttrapporteres. Tvilstilfeller skal legges fram for styret til behandling.

I andre møte (september) besluttet styret hvilke av prosjektskissene som ble invitert til å sende fullstendige søknader. Søknadene om stipend ble sluttbehandlet på møtet.

I tredje møte (november) behandlet styret søknadene og innvilget støtte til de prioriterte prosjektene. Resultatet av behandlingen ble formidlet til søkerne straks etter møtet. Resultatet ble publisert på

hjemmesiden til Landbruksdirektoratet, samtidig som det ble publisert en nyhetsmelding. Alle møteprotokollene er lagt ut på samme hjemmeside.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Fondet finansieres av statlige bevilgninger hvert år. Disse bevilgningene har hatt en liten økning de siste årene, men gikk ned i 2017. I 2018 ble fondet videreført på samme nivå.

Fondet har inntående kapital til å dekke alle prosjekttilsagnene som er gitt.

Søknadstilgangen har vært god de senere årene, og det er fondets bevilgning som normalt er begrensende for hvor mange prosjekter som får støtte. Fondet har en viktig rolle innenfor dagens FoU ordninger, fordi det støtter operative prosjekter av vesentlig betydning for næringen.

VI. Årsregnskap

Styrets kommentar til årsregnskap 2017

Utviklingsfondet for skogbruket ble opprettet ved Kgl.res. av 25.2.77 og er et ordinært B2 fond under Landbruks- og matdepartementet. Fondets oppgave er å bevilge støtte til forskning og utviklingsprosjekter i henhold til vedtatte retningslinjer. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Dette innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt. Kapitalen i fondet er plassert på rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank og inngår i statens konsernkonto. Fagsystemet ØKS benyttes for å holde rede på ansvaret (innvilget men ikke utbetalte prosjekter), men dette kommer ikke frem i regnskapet.

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fondet. Regnskapene er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 1. kvartal 2018.

Regnskap og årsrapport for fondet behandles av styret i møte 08.03.2018.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at bevilgningsrapportering og fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

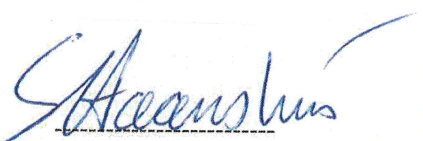

Vurdering av vesentlige forhold

I 2017 har Utviklingsfondet for skogbruket fått 3 500 000 kroner i statlig overføring. I tillegg er det opparbeidet renter på 53 289 kroner. Samlede inntekter til fondet har da vært 3 553 289 kroner, jf. fondsregnskapet og note 1. Samlede utbetalinger fra fondet utgjorde 2 344 869 kroner i 2017. Hovedsakelig gjelder dette utbetaling av tilskudd med 2 001 022 kroner. Styret får godtgjørelse etter statens regulativ, og dette utgjorde 57 192 kroner. Utgifter til møtemat og styrereiser utgjorde 9 106 kroner. Landbruksdirektoratet er sekretariat for fondet og mottok en godtgjørelse på 277 549 kroner for dette arbeidet.

Periodens resultat er et overskudd på 1 208 420 kroner som gir en økt bankbeholdning i løpet av året.

Styrets signatur:

Sjur Haanshus

Merete Larsmon

Erling Bergsaker

Nils Bohn

Berit Sanness

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for Utviklingsfondet for skogbruket

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016, punkt 8.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskontoene overføres til nytt år.

Landbruksdirektoratet er gitt fullmakter til å overføre årets bevilgning fra statsregnskapet til fondet i henhold til Prop. 1 S, samt å utbetale fra fondet etter vedtak gjort av styret.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet.

Likvidrapporten viser fondets saldo og endringer i perioden på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger rapportert i likvidrapport		
	Note	Regnskap 2017
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		11 990 394
Endringer i perioden		1 208 420
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		13 198 814

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)					
Konto	Tekst	Note	2017	2016	Endring
811112	Beholdninger på konto i Norges Bank		13 198 814	11 990 394	1 208 420

Note A				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildeling (i kr)
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	51	Tilskudd til Uviklingsfondet for skogbruket	3 500 000

Oppstilling av fondsregnskap med noter

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for Utviklingsfondet for skogbruket

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen.

Oppstilling av resultat for

Utviklingsfondet for skogbruket

	Note	2017	2016
<i>Overføring til fondet</i>			
Overføringer fra andre statlige regnskapet	1	3 553 289	3 732 108
Sum overføringer til fondet		3 553 289	3 732 108
<i>Overføringer fra fondet</i>			
Overføringer til andre statlige regnskaper	2	343 847	370 989
Overføringer til ikke-finansielle foretak	3	2 001 022	3 038 285
Sum overføringer fra fondet		2 344 869	3 409 274
Periodens resultat		1 208 420	322 834
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		-1 208 420	-322 834

Oppstilling av balanse for

Utviklingsfondet for skogbruket

	Note	2017	2016
<i>Eiendeler</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		13 198 814	11 990 394
Sum eiendeler		13 198 814	11 990 394
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Opptjent fondskapital		13 198 814	11 990 394
Sum fondskapital og gjeld		13 198 814	11 990 394

Note 1

Tilført årsbevilgning fra statsregnskapets kapittel 1149.51 med 3 500 000 kroner. I tillegg har fondet mottatt renteinntekter med 53 289 kroner.

Note 2

Denne posten gjelder dekning av kostnader til sekretariat og styre. Utviklingsfondet for skogbruket har et styre på fem medlemmer. Medlemmene utbetales møtegodtgjørelse i henhold til statens regulativ. Det samme gjelder dekning av reiseutgifter. Det ble holdt tre styremøter i 2017. Møtegodtgjørelse ble utbetalt med 57 192 kroner, reiseutgifter med 6 191 kroner og møtemat med 2 915 kroner. Utgiftene regnskapsføres hos Landbruksdirektoratet etter hvert som de påløper og refunderes på slutten av året av fondet.

Landbruksdirektoratet har mottatt 277 549 kroner fra fondet for utført sekretariatsarbeid.

Note 3

Det har vært utbetalt tilskudd til prosjekter og stipend med 2 001 022 kroner i 2017.

Fondet tildeler tilskudd til prosjekter etter strategier fastsatt av styret.

Egenkapital 31.12.17	13 198 814
Ansvar	Kroner
Ansvar for tidligere vedtatte prosjekter	9 409 000
Ansvar nye prosjekt i 2017	3 789 000
Total ansvar pr 31.12.17	13 198 000

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 8140 Dep, 0033 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

www.landbruksdirektoratet.no